

IRODALMI SZEMLE.

A tölgyekről. Irta Hanusz István. Kiadja a Gallia-féle könyvkereskedés Kecskeméten. A 134 oldalra terjedő mű ára 1 korona.

A munka 5 fejezetre oszlik s tartalma a következő:

1. A tölgyek földrajzi elterjedése. 2. A tölgyek bogárvilágából. 3. A tölgy az iparban és a háztartásban. 4. A paratölgy. 5. A történelem és népmondák tölgyei.

Miként e tartalom is mutatja, az ismert természettudományi író minden tekintetben igyekszik felvilágosítást adni a tölgyekről.

A tölgyek földrajzi elterjedését 47 oldalon tárgyalja a szerző. A tölgy úgy fosszil-, mint élő fajokban is egyike a leggazdagabb növényneknek s 230 fajjal van képviselve a föld kerekességén. Amerikában 101, Ázsiában 97, Európában 24, Észak-Afrikában 8 faj tenyészik. A tölgyek magassági határa Jávában 3000 m t. sz. f., Mexikóban 3450 m.

A tölgyek bogárvilága 16 oldalon van ismertetve. Mintegy 500 féle rovar él a tölgyfán, ezek közül a főbbeket tárgyalja a szerző s leírja azok hasznos vagy káros voltát.

Igen érdekes rész a műnek 3-ik fejezete, mely a tölgynek az iparban és a háztartásban való rendkívül sokféle használhatóságát sorolja fel 19 oldalon. Nemcsak épületi- és szerszámfának alkalmas a tölgy kiválóan, de tűzifául is kitűnő, elsörendű vasuti talpfát ad, hordók, viktartó edények, gép- és szerszámalkatrészek készítésénél pedig nélkülözhetetlen. Kérge, forgácsa s fűrészpora mind ipari tárgyat alkot; a tölgy alatt tenyésző szarvasgomba kitűnő táplálék. Gubacsa világkereskedelmi cikket képez, makkja többféle célra használható. E fejezetben a szerző ezeken kívül a világkereskedésben használatos gubacsok osztályozását is adja.

A műnek negyedik fejezete a paratölgyekről szól. Ilyen a *Quercus suber*, *Q. occidentalis* és a *Q. pseudosuber*. A 19 oldalra terjedő fejezet átolvasása után tudjuk meg, hogy minő hasznosak e fák! Az említett három faj közül legotthonosabb Dél-Európában a *Q. occidentalis*; a *Q. suber* és *Q. pseudosuber* inkább Algirban alkotnak terjedelmesebb erdőket. A parát nemcsak a dugaszok (dugók) készítésére alkalmazzák, hanem matraczok, párnák tömésénél, sebészeti eszközök, uszóöltönyök, mentőcsónakok, papucsek,

sisakok stb. készítésénél sem nélkülözhetik. Érdekes a para nyelési módját és értékesítését tárgyaló fejezet.

Az utolsó fejezetet a szerző a történelem s népmondák tölgyeinek szenteli.

A tölgy már a legrégebb időktől fogva jelképe a nagyságnak, erőnek és a hatalmasságnak. Az erdők e fejedelme alatt tartottak régen isteni tiszteletet, a fejedelmek kiváltságokat, kegyeket itt osztottak. Az erő, a hűség és kitartás jelképe gyanánt emlegetik a legrégebb iratok a tölgyet. A rómaiak szent fának tartották. Szerző a magyarországi és a külföldi egyes tölgyekhez kötött mondákat írja le e fejezetben s végül a nevezetesebb tölgyfák méreteivel s tenyésző helyeivel ismerteti meg.

Ez a mű tartalma. Az előadottak maguk ajánlják e művet igen t. szaktársaink figyelmébe. Értékes anyaga s könnyű nyelvezete a tudós szerző érdeme. Csinos kiállítása a kiadót dicséri.

(Tomasovszky Imre.)

Vidéki levelek.

I.

A III. éves erdészhallgatók idei tanulmányutja.

Tekintetes szerkesztőség!

A folyó évben megtartott nagy tanulmányi kirándulás a Bakony hegységen és ennek előrészein elterülő erdőségekre terjedt ki.

A kirándulást Fekete Lajos, Vadas Jenő főerdőtanácsosok és Csiby Lőrincz erdőtanácsos, akadémiai tanárok vezették; részt vett egy tanársegéd és 12 erdészhallgató.

Junius 6-án Selmezbányáról eltávozván, az első megállapodás Győrben volt, hol a kirándulók a Neubauer Károly és fia czég czélszerűen berendezett gyufagyárát tekintették meg.

A gyár berendezését maga a gyártulajdonos mutatta be, kinek szives magyarázata mellett megnéztük, mint fejtik a nyárfatönkökről gépek segítségével a gyufaszálvastagságu falemezeket; más gépek lehasítgatják a lemezekről a szálakat; gépek rendezik a szálakat vaskeretekbe, hogy folytatólag a szálak egyik vége a gyúlékonyságot okozó oldatokba mártassanak. Onnan a szárító